

Informatiebrief voor deelname aan het OKKO onderzoek

“Observatie van urineweginfectie gerelateerde Klachten bij Kwetsbare Ouderen”

Geachte heer/mevrouw,

Via deze informatiebrief nodigen wij verpleegkundigen en verzorgenden, werkzaam in de ouderenzorg, uit om deel te nemen aan het OKKO onderzoek: een wetenschappelijk onderzoek naar de Observatie van urineweginfectie gerelateerde Klachten bij Kwetsbare Ouderen. Deelname houdt in dat je jouw ervaringen deelt met het signaleren van klachten van urineweginfecties bij kwetsbare ouderen, en dat je meedenkt over manieren om deze signalering te verbeteren. Het OKKO onderzoek wordt uitgevoerd door onderzoekers van de afdeling Ouderengeneeskunde van het Amsterdam UMC, locatie VUmc.

In deze informatiebrief kun je meer lezen over het OKKO onderzoek. Voor deelname is jouw schriftelijke toestemming nodig (zie laatste pagina van deze brief). Heb je na het lezen van de informatie nog vragen? Neem dan gerust met ons contact op (zie onderstaande contactgegevens).

Hartelijk dank.

Vriendelijke groeten,

Jorna van Eijk
*Junior onderzoeker/
verpleegkundige*
Tel.nr.: 06 25 71 62 15

Jeanine Rutten
*Arts in opleiding tot specialist
ouderengeneeskunde en
onderzoeker*
Tel.nr.: 06 25 71 62 91

Laura van Buul
*Onderzoeker/coördinator van
het Universitair Netwerk
Ouderenzorg (UNO)*
Tel.nr: 020 444 9366

E-mail: OKKO@amsterdamumc.nl

Afdeling Ouderengeneeskunde
Amsterdam UMC, locatie VUmc

Achtergrondinformatie van het OKKO onderzoek

In verpleeghuizen wordt vaak antibiotica voorgeschreven voor urineweginfecties (UWI). Uit onderzoek weten we echter dat 1 op de 3 antibioticakuren voor UWI niet nodig is. Vaak wordt antibiotica voorgeschreven voor *aspecifieke klachten*, zoals verwardheid en agitatie, of vanwege een afwijkende urinestick. Dit is echter niet terecht.

Artsen werken sinds kort met de nieuwe richtlijn ‘Urineweginfecties bij kwetsbare ouderen’ (Verenso, 2018). In deze richtlijn staat beschreven dat artsen de diagnose UWI voortaan moeten stellen op basis van *urineweg-gerelateerde klachten*: pijnlijke en moeilijke urinelozing, aandrang om te plassen, vaker moeten plassen, (nieuw ontstane) urine-incontinentie, pusafscheiding uit de plasbuis en/of pijn in de flanken/onderbuik.

Niet alle bewoners in het verpleeghuis kunnen deze urineweg-gerelateerde klachten goed aangeven. Zij kunnen zichzelf soms onvoldoende uiten vanwege bijvoorbeeld dementie of afasie. Hierdoor wordt het voor de arts moeilijk te beoordelen of er sprake is van een UWI en of antibiotica nodig zijn. Daarom is observatie van deze klachten door verpleegkundigen en verzorgenden extra belangrijk bij bewoners die dit niet (goed) meer kunnen aangeven.

Het doel van het OKKO onderzoek

Met het OKKO onderzoek willen wij samen met verpleegkundigen en verzorgenden in kaart brengen hoe je het beste urineweg-gerelateerde klachten kunt observeren bij verpleeghuisbewoners, en vervolgens een hulpmiddel ontwikkelen dat hierbij kan ondersteunen. Dit hulpmiddel zal vervolgens gedeeld worden met de beroepsgroep en resultaten worden in (internationale) tijdschriften gepubliceerd.

Wat houdt meedoen in?

Meedoen aan het OKKO onderzoek houdt in dat je één of twee keer deelneemt aan een *bijeenkomst*. Tijdens deze bijeenkomst (*‘focus groep’* genoemd) gaan we met jou en andere verpleegkundigen/verzorgenden in gesprek over belemmeringen die jullie ervaren in het observeren van UWI gerelateerde klachten bij kwetsbare ouderen. Daarnaast bespreken we hoe we deze klachten dan wél kunnen observeren. Het resultaat van de bijeenkomst is een eerste versie van een observatie hulpmiddel (b.v. een observatielijst of soortgelijk product in een andere vorm). Van de bijeenkomst wordt voor analyse een geluidsopname gemaakt. De opname zal na uitwerking op papier worden vernietigd.

Vervolgens vragen wij je om het concept hulpmiddel in de praktijk te gebruiken bij enkele bewoners waarbij er mogelijk sprake is van een UWI. We zijn bij de praktijkervaring benieuwd naar de *bruikbaarheid* van het hulpmiddel. Er worden géén gegevens van bewoners verzameld.

Tot slot zal er een terugkoppelmoment zijn waarin je jouw ervaringen met het gebruik van het concept observatie hulpmiddel kunt delen. Op basis van jullie informatie zullen wij (de onderzoekers) het observatie hulpmiddel waar mogelijk verbeteren en na verder onderzoek verspreiden onder de beroepsgroep.

Voor- en nadelen van deelname

Voordelen van deelname zijn:

- je kunt als verpleegkundige/verzorgende invloed uitoefenen op de ontwikkeling van het observatie hulpmiddel, zodat dit goed zal aansluiten bij de praktijk
- je kunt als eerste binnen de beroepsgroep met het observatie hulpmiddel werken

Deelname aan het onderzoek betekent ook:

- een tijdsinvestering van maximaal vijf uur, verspreid over een periode van ongeveer drie maanden

Gebruik en bewaren van jouw gegevens

Voor het OKKO onderzoek is het nodig dat enkele contactgegevens worden verzameld. Daarnaast zullen enkele achtergrondgegevens verzameld worden zoals geslacht, leeftijd, organisatie waar je werkzaam bent en functie.

De contactgegevens worden alleen gebruikt om met jou in contact te komen en het contact te kunnen onderhouden tussen de onderzoeker en jou als deelnemer. De achtergrondgegevens zullen vertrouwelijk worden verwerkt. Dat wil zeggen dat jouw naam niet meer direct te herleiden is naar de verzamelde gegevens. De onderzoeksgegevens worden na 10 jaar vernietigd.

Indien je ontevreden bent over hoe wordt omgegaan met jouw privacy en de antwoorden van de onderzoeker stellen niet te tevreden dan kan je een klacht indienen bij de Functionaris gegevensbescherming (privacy@vumc.nl). Ook kan je terecht bij de Autoriteit Persoonsgegevens.

Vergoeding voor meedoen

Deelnemers van de bijeenkomst zullen een kleine vergoeding ontvangen in de vorm van een cadeaubon.

Heb je nog vragen?

Heb je na het lezen van deze informatiebrief van het OKKO onderzoek nog vragen over deelname of heb je klachten over de procedure? Neem dan contact op met de onderzoekers (zie de contactgegevens op de eerste pagina).

Dank je wel voor jouw aandacht!

Wil je deelnemen aan dit onderzoek? Meldt je dan aan via OKKO@amsterdamumc.nl.

Toestemmingsverklaring voor deelname aan het OKKO onderzoek

“Observatie van urineweginfectie gerelateerde klachten bij Kwetsbare Ouderen”

Ondergetekende/deelnemer,

- Ik heb de informatiebrief gelezen en ik ben in de gelegenheid geweest om mijn vragen te stellen over het onderzoek. Mijn vragen zijn voldoende beantwoord. Ik had genoeg tijd om te beslissen of ik meedoe aan het onderzoek.
- Ik weet dat meedoen vrijwillig is en dat ik op ieder gewenst moment kan besluiten om te stoppen met deelname aan het onderzoek. Ik weet dat hiervoor opgaaf van reden niet noodzakelijk is.
- Ik geef toestemming voor het verzamelen en gebruiken van mijn gegevens op de manier en voor de doelen die in de informatiebrief staan.
- Ik geef toestemming voor het verzamelen en gebruiken van geluidsopnames bij deelname aan de bijeenkomst. Ik begrijp dat deze opnames na transcriptie vernietigd zullen worden.
- Ik geef toestemming om mijn gegevens nog 10 jaar na dit onderzoek te bewaren.
- Ik geef toestemming om mijn gegevens zonder naam te gebruiken voor onderzoeken in de toekomst
- Ik wil meedoen aan dit onderzoek.

Naam deelnemer:

Handtekening:

Datum : __ / __ / __

.....

Ik verklaar dat ik deze deelnemer volledig heb geïnformeerd over het genoemde onderzoek.

Als er tijdens het onderzoek informatie bekend wordt die de toestemming van de deelnemer zou kunnen beïnvloeden, dan breng ik hem/haar daarvan tijdig op de hoogte.

Naam onderzoeker:

Handtekening:

Datum: __ / __ / __

.....

De deelnemer krijgt een volledige informatiebrief mee, samen met een kopie van het getekende toestemmingsformulier.